

salt peanuts*

(<https://salt-peanuts.eu/>)

Why salt peanuts*? ■ (<https://salt-peanuts.eu/why-salt-peanuts/>)

(<http://salt-peanuts.eu/support/>)

Konserter

Har du abonnert på **salt peanuts**** månedlige nyhetsbrev?

Have you subscribed to salt peanuts** monthly newsletter?

Fornavn / First Name

Etternavn / Last Name

Abonner/Subscribe

By signing up, you agree that salt peanuts* keep a record of your name and e-mail address. Your records will be kept in accordance with the requirements of the European General Data Protection Regulation (GDPR).

En fullrigger for seil

STORSALEN, CHATEAU NEUF, FREDAG 3. SEPTEMBER 2021: 14. desember 1984 skulle Miles Davis motta Leonie Sonnings musikerpris (<https://salt-peanuts.eu/consert/did-you-like-my-rhumba/>) i Falkoner-teatret i København. I anledning dette hadde Palle Mikkelborg skrevet en suite han kalte «Aura» over en skala formet av bokstavene i Davis' navn. Denne musikken ble rett over nyttår 1985 spilt inn (<https://salt-peanuts.eu/essay/days-with-miles-the-making-of-aura/>), men det skulle ennå gå flere år før Columbia Records

skjønnte hvilken skatt de satt på og fikk utgitt dobbelt-LPen med samme navn.

Ikke bare var det første gangen **Marilyn Mazur** møtte og spilte sammen med Miles Davis, det var også ei plate som en ung **Helge Sunde** fikk stor sans for, noe han også fikk for spillet til Mazur. Slik sans for henne fikk han at da han med sitt store orkester Store Norske Orkester skulle lage albumet som ble til «Denada», ønsket han å ha henne med på plata, for å spille hans arrangementer av hennes låtmateriale. Sunde beskriver selv det som skjedde:

– Rundt årtusenskiftet prøvde vi å invitere Marilyn Mazur til Sandvika til Storbandfestivalen og sende henne nokre demoar for å høyre om det var mogleg å samarbeide om å få arrangert musikken hennar. Til svar fekk vi «*Han kan få lov!*» med strek under mitt namn.

– Då eg nokre år seinare skulle spele inn mitt første album, spurde eg om ho ville vere med å spele inn sin eigen låt frå dette samarbeidet ... og kanskje nokre fleire? Det ville ho. Eg planla det slik at ho skulle stoppe i Oslo og komme innom Rainbow Studio på veg til Vestlandet på turné ein kald vinterdag den 4. mars 2005.

– Eg hadde booka studio med Jan Erik Kongshaug ved sida mi heile dagen, og været viste seg også å absolutt vere på mi side: Snøen lava ned med hard vind og alle fjellovergangane mellom aust og vest var stengde. Då var det berre å spele vidare, og da vi var ferdige langt på kveld etter ein super dag, med intens jobbing i hennar 360 graders perkusjonsoppsett, hadde ho spelt inn gull på kvart einaste spor på heile plata!

– Desse opptaka vart utgjevne året etter på ACT som albumet «Denada» med Norske Store Orkester, seinare Ensemble Denada, med Olga Konkova og Marilyn Mazur. I åra som følgde blei det fleire plater og det blei turnear i England, Tyskland og Østerrike.

Høsten 2018 skulle Danmarks Radio Big Band lage en hyllest-konsert til Marilyn Mazur som solist og komponist. Og de ønsket å gjøre det i samarbeid med førsteamanuensis Helge Sunde ved Norges musikkhøgskole. Musikk fra hele karrieren ble arrangert for anledningen, og alt fra handskrevne manuskript med kaffeflekker fra tidlig på 1980-tallet til heilt nye filer med musikk. ble sendt til Sunde.

Musikken – i alt 12 numre – ble framført i København 14. november 2018, med DR Big Band under ledelse av Miho Hazama. Du kan se «Skibets Sang» og tre andre låter fra denne konserten i lenkene under denne artikkelen.

I tillegg til å lage disse arrangementene over Mazurs komposisjoner, fikk også Sunde gjort avtale om at musikken skulle spilles på Musikkhøgskolen sesongen etter, selvfølgelig med Marilyn Mazur på plass. Men dette satte pandemien en stopp for, og godbiten ble utsatt inntil videre.

Marilyn har ikke bare spilt med Jan Garbarek i 14 år, med Wayne Shorter og med Gil Evans – hun spilte også med Miles Davis i 1986 og 1988. Så hvorfor ikke slå to fluer i en smekk? 3. september 2021 var det nøyaktig femti år siden det nye studenthuset og bygget Chateau Neuf ble innviet. Og hvem spilte ikke på to av de tre første konsertene i den nye Storsalen? 9. november 1971 spilte Miles Davis i Chateau Neuf (<https://tv.nrk.no/serie/jazzforum/1972/FUHA01008571/avspiller>), og omtales i programmet for denne jubileumskonserten med at «han var nok det aller største namnet på Chateau Neuf sine første konsertplakatar, da han spilte her 9. november 1971».

Jeg tror nok at i samtiden var nok dette, om ikke overgått av, så i det minste likestilt med navnet – og orkestret – til ham som spilte samme sted kvelden før! Du kan se et utdrag fra konserten 8. november med Duke Ellington og hans orkester her (<https://tv.nrk.no/serie/jazzforum/1971/FUHA01008671/avspiller>). Og dessuten, ... annen musikk, javel! Men i 18. oktober 1971 var nok også Procol Harum et heftig navn på plakaten i det nye bygget.

Uansett: Marilyn Mazurs musikk, slik den ble spilt av Danmark Radio Big Band i Helge Sundes arrangementer, ble også eksportert til Tyskland. Her ble den framført i Hamburg av storbandet til kringkastingsselskapet i det nordlige Tyskland, NDR Bigband. Orkestrets sjefsdirigent Geir Lysne ledet konserten i Hamburg.

(http://salt-peanuts.eu/wp-content/uploads/2021/09/Foto-Runhild-Heggem_20-e1630851613184.jpg)

Geir Lysne, professor ved NMH, ble hentet fra Hamburg for å dirigere også konserten denne kvelden. Med et ekstra stort orkester, **NMHs storband**. I alt ni treblåsere, ni messingblåsere, to trommiser – ved siden av Marilyn Mazur – to tangentinstrumenter, to el-gitarer. Men bare en kontrabass. Men frykt ikke, kontrabassregistret er fylt opp med tuba og cimbasso – et ventilbasert kontrabasshorn som kanskje kan sies å være i et slags slektskapsforhold til ventiltrombonen.

(http://salt-peanuts.eu/wp-content/uploads/2021/09/Foto-Runhild-Heggem_21-e1630851590843.jpg)

Marilyn Mazur

NMHs storband er i all hovedsak fylt opp av studenter ved høgskolen, med enkelte lærere og mer kjente fjes innimellom. Som **Hayden Powell** på trompet og **Morten Halle** på saksofoner, ved siden av Helge Sunde og hans trombone. Men uten forkleinselse for noen av disse, det er studentene på NMH som virkelig blåser bakoversveis på oss! Nok en gang! Vi er svært heldige i dette landet som har en slik stor og omfattende tilstrømming av musikk talenter til våre utdanningsinstitusjoner.

Men det er jo dronninga sjøl, Marilyn Mazur som tar kaka, det er hun som kaster et strålende lys over all musikken, som kaster musikalsk sølv og gull i rikt monn over oss som er tilstede. Det er en nytelse å lytte til hennes musikk, der hun danser en heftig, inderlig dans, mens hun egger og oppmuntrer sine medmusikanter.

Hennes brede smil blir enda bredere når disse så følger oppfordringene hennes og kaster baller, hjerter og støttepasninger tilbake. Oppsettet hennes er omfattende, og det er mye hun vil ha sagt med det, men det blir aldri rusket, aldri har hun dårlig tid. Hun tar seg alltid tid til å ha «time» på plass, noen ganger drivende, heftig, som var hun selveste Big Boy – Union Pacific 4014, verdens mest kraftfulle damplokomotiv – på en svært så velsmurt dag. Andre ganger avventende, laggende, med leken strekking av tid. Alltid på plass.

Alt dette over Helge Sundes flotte arrangementer, som Geir Lysne tegner opp for orkestret – og for oss – med sine signaler og sin innlevelse i musikken. «Mad Shue Shuffle» er omarrangert som en kanonisk fuge, som leder over i en berlinsk kabaret-stemming, som var vi i Berlin i 1928. Løssluppet, og med entusiasme og følelse. Marilyns aksenter er like vakre som dama selv.

Hayden Powell samspiller med Mazur, der det hele leder over til at jeg må bruke en betegnelse som gjerne ble brukt om Duke Ellingtons musikk, «jungelmusikk». Jeg er ikke sikker på om de som i sin tid på slutten av 1920-tallet begynte å karakterisere hans musikk slik mente det som et kompliment, men her er det det.

Orkestret og musikken beveger seg som en fullrigger for fulle seil på alle master i rom sjø. Vakkert og staselig, på en av dagene der restene etter den siste heftige stormen skaper bevegelse i rær, spanter og master. Der dønningene løfter skipet opp og ned, mens det er solid drag i kursretningen. Et annet arrangement jeg ikke fikk med meg tittelen på, er som *ready-made* til en film i et mørkt urbant miljø, gjerne en tidstypisk *film noir*.

Tittelen på «The Last Waltz» understrekes av at arrangementet spilles i valsetakt som var det en dødsmarsj, en av de som er betegnet som *a dirge*. Går det an å marsjere i tretakt? Joda, det er mulig. Ved overgangen til «Office Madness» får vi dramaets høydepunkt, historiens *crux*.

Det er som hentet rett ut av Joseph Campbells fantastiske bok «The Hero's Journey». På kanten av døden kjemper helten sitt livs kamp. Den kampen som virkelig former helten til *helt* for all evighet. Helten seirer ikke bare over det onde, over mørket som truer med å omslutte hele verden, han vinner også over seg selv.

(http://salt-peanuts.eu/wp-content/uploads/2021/09/Foto-Runhild-Heggem_31-e1630851576691.jpg)

Marilyn Mazur og Geir Lysne

«Vi har en lille en, ... Vil I ha' en til?», smiler Mazur. Som ekstranummer får vi «Gratienes dans», såvidt jeg oppfatter, inspirert av Sandro Botticellis kjente renessansemaleri «Våren», der de tre gratier danser sammen med blant annet Venus, Merkur og vinguden Zefyros. Botticelli lagde dette til å høre sammen med maleriet «Venus' fødsel», eller «Venus on the half shell» som Kurt Vonnegut fikk sitt litterære *alter ego* Kilgore Trout til å betegne det som. To fasetter som Janus' ansikter mot fortid og framtid. To fasetter som musikken selv, mellom det mørke og det lyse.

Det var med lette skritt vi gikk ut av Chateau Neuf denne kvelden! *Nøff said!*

Tekst: Johan Hauknes

Foto: Runhild Heggem/Studentenes fotoklubb

Marilyn Mazur with DR Big Band // Skibets Sang (Live)

Marilyn Mazur with DR Big Band // Skibets Sang